

Ɔwulú Gyankpapvá Paulo Léwanlín Sísí Korintof

1 Mí Kristo Yesu sumbí ɔyəpú Paulo ání Bulu léti
mú apétó pú aní píó Sostene dé ɔwulú ánfí wanlín.

2 Anidé mú wanlín sisí Bulu ɔpasua ání ibu Korinto wúluta, Bulu lalé amó, bwé amó mú ahá. Amúa Kristo Yesu babwé kule, fé aní Wíe Yesu Kristo asúmpvá bvbv ɔyítá fée, Yesu Kristo gyí aní fée Owíe.

3 Aní Sí Bulu mva aní Wíe Yesu Kristo bvgyií mli
bvalé, abvha mli iwilwii.

Ania Kristo Ikvlebweto Oyúla

4 Ntédá Bulu pán brégyibré, alíá mliá Kristo Yesu kulebwé su alawá awitole há mli. **5** Tsúfé mú su mllanyá iwí tógyítótó. Mvá idvn gyí mli tóí pú mli asónbí féeító. **6** Iní lasúná ání asún ámúv anilébláa mli tsú Kristo iwí ámu bv móto. **7** Iní su ɔnjétó atok-iehé kugyíku medé mli hián séi ánfí mlíhíé mlidé ekeá aní Wíe Yesu Kristo obótsu ɔsúsó ba bele iwí ɔwan ɔkpa kú anfi. **8** Mu onutó ɔbówa mli ɔwunlín yófvu eke ámúv ɔbésankí bá begyi aní asún ámu, méní asvansu méetsiá mli iwí. **9** ɔnəkwalipv Bulu gyí. Mvléti mli ɔbée, mliá mu Bi, ogyi aní Wíe Yesu Kristonyo mlibóbwé kule.

ɔpasua Ámvto Ikvlemábwé

10 Apíó, nəpú aní Wíe Yesu Kristo kókóli mli ání mli fée mlibwéé kule, méní mlíméedasaín. Mliha mli agywun ibwe kule mli asvn blíhé kugyíkvó.

11 Mí apíó, tóá svá nde asún ánfí blí gyí, akvá

botsú Kloe abusuantə babláa mī bēe, asón bvbv mli nsiné. ¹² Beblí bēe, mlítə akv̄ mliaa, “Paulo anibuo.” Abambá bēe, “Apolo anibuo.” Akv̄ é bēe, “Petro, bvtetráa t̄i mv̄ Kefa anibuo.” Akv̄ é bēe, “Kristo anibuo.” ¹³ Nfite mli, beye Kristotə? Paulo beda mántá oyikpalíhē amvsu há mli, ntéé mv̄ dátó bōbō mli asú?

¹⁴ Nedá Bulu ipán ání Gaio mva Krispu ɔma a, mm̄etrá b̄o mlítə ɔkv̄ku asú. ¹⁵ Mú sv̄ ɔhaa m̄éetalí blí ɔbēe, mī idátó nəb̄o mv̄ asú. ¹⁶ Ké! Nakáin, nəb̄o Stefana mva mv̄ wóyítá ahá é asú. Amú ɔma a, mm̄éekaín ání netrá b̄o ɔhaa asú. ¹⁷ Kristo mówa mī ahá asúb̄o. Mbouún ɔbēe, mbeda asvn̄ wan-kláán ámu ɔkan. Mgyí ɔnəwanki pú anyánkpúsa agywūn nópvblí mó, tsúfē ní nəpó mó blí mó á, túmi kv̄vukv̄ iméetrá tsiá Kristo oyikpalíhē amvt̄o.

Bulu Túmi Pó Mv̄ Nyánsa

¹⁸ Anı Wíe Yesu oyikpalíhesu lowu iw̄i asón ámu igyi mimlálá há ahá ání bvdehi. Támē igyi Bulu túmi há anı ahá ání Bulu dé nkpa ání itamatá ha. ¹⁹ Tsúfē bōwanlín wá Bulu asón ámv̄t̄o bēe, “Néyintá anyansapu nyánsa.

Mm̄oh̄o amú agywūn wankláán kv̄kv̄.”

²⁰ Ní igyi alı á, mómó nt̄o onyansapu gyí? Nt̄o Mose mbla osunápú gyí? Gyí ánfítə nwéen agyípú me? Gyítá ansitúun m̄é, imegyí mimlálá Bulu ansító?

²¹ Bulu lópv̄ mv̄ onutó nyánsa bwé mó. Nyankpúsa m̄éetalí pú mv̄ nyánsa bí mv̄ ekekéeké. Mú sv̄ alapú anı mimlálá ɔkan amúv̄ anidéda ámu h̄o ahá ání bah̄o mv̄ gyi nkpa. ²² Tsúfē osúna ání itsú Bulu wá Yudaf̄o bvtetkleá bópvbí ání asón ámu bv̄ mójtó. Griikif̄o é á, nyánsa bvtetkleá bópvbí ání ibv̄ mójtó. ²³ Mú sv̄ ní adá ɔkan aniaa, beda Kristo mántá

oyikpalíhesv á, itəkvsú líí Yudafəsv, igyi mimlála əmá bámbásúfó é ansító. ²⁴ Támē ahá ání Bulu lalé, bugyi Yudafó pú Griikifó mó á, Kristo gyí Bulu túmi kpənkpənti pú mv nyánsa há amó. ²⁵ Tsúfé Bulu mimlála igyi ansitínla dvn nyankpəsa nyánsa. Mv pón é kóráá dvn nyankpəsa əwvnlín.

²⁶ Apíó, mlıkaın aliaá mlıgyí bréá Bulu léti mlı. Ahá butamabú mlı ədvduo ání mlılétin ansí. Mlı ədvduo mlımégyí iwi anyapú, ədvduo é bvmotsú abusuan kpikeító. ²⁷ Bulu léle ahá ání buma nyánsa oyí ánfító, ménı əbópv amó súpa atıansıpv. Əlele oyí ánfító apónpv é, ménı əbópv amó wá awvnlinpú pélító. ²⁸ Əlele ahá ání obú ma amósú, pú amvá buma labi kuku oyí ánfító, ménı əbópv amó wá amvá obú bv amósú pélító. ²⁹ Əlabwé mó fée alı, ménı əhaa móotsu iwi mv ansító. ³⁰ Bulu sv mlıa Kristo Yesunyə mlılabwé kule, alapú Kristo bwé anı nyánsa. Mvlátsú anı ání anı asún da əkpa mv ansító, alabwé anı mv ahá. Alahə anı lé lakpan nkpbító, há anılagyi iwi. ³¹ Mó sv fé aliaá Bulu asún ámu léblí á, “Dhagyíøha ání əbée, mótsu iwi á, əpúv tá anı Wíe labwé tsu iwi.”

2

Kristo Da Mánta Oyikpalíhesv

¹ Mí apíó, bréá neba beda Bulu asvn ŋaínhé amv əkan súná mlı á, mməpv ənəwankı ntéé nyánsa kuku bebláa mlı Bulu asvn ámu. ² Tsúfé bréá mbv mlı wá á, nəbwé agywıun ání nótóí tsú Yesu Kristo pú mv oyikpalíhesv lowu nkule iwi. ³ Bréá neba a, mí awútá yóyóyó. Ifú de mí, ndekpinkí. ⁴ Megyí mí nyánsa pú mí ənəwankı nəpvdá asvn ámu əkan súná mlı. Mboún Əjé Wankihé amv túmi léha asvn

ámú ɬewankí mli. ⁵ Ileba alı, ménı mlénya mli hógyi tsú Bulu túmito, megyí nyankpusa nyánsato.

Bulu Nyánsa

⁶ Táme ní nowié ahá ání badan hógyi amutó wá á, ntəpú Bulu nyánsa bláa amú asún amó. Megyí nde oyí kehetó nyánsa, ntéé oyí ánfító isu agyípú ání bέba bəhulú amó túmi klé. ⁷ Nyánsa ánfí anidé mó iwí asún bli ánfí igyi nyánsa ání Bulu lópuñáin asa oyí lebelin, ání əbópuwá anı numnyam. ⁸ Oyí ánfító otúmípu əkvuk mébi nyánsa ánfí. Ní bəbí mó á, tekı bvmēda anı Wie Onumnyampu amú mántá oyikpalihesu. ⁹ Táme fé alia bəwanlín wá Bulu asún amutó á,

“Tóá ansíbi məkúwun kí, asu mókónú kí,
iməkúba nyankpusa agywuntó é kí a,
mó Bulu lalá yáí há mu adwepú ní.”

¹⁰ Táme anilabí ínı, tsúfē alalé mó súná anı tsun mu ɬhe Wankihé amusu. ɬhe ámu tokwí tógyítató kí, ətelé Bulu asun ɬainhéá ibu ətótató kúráá súná anı. ¹¹ ɬhaa tamawun mu ba nwuntó, nkéti mu onutó əhē. Alı kén Bulu ɬhe ámu nkule tówun Bulu nwuntó ní. ¹² Anı mó á, Bulu lópu mu ɬhe wá anitó, megyí oyí ánfító əhē bu anitó. Mboún ɬheá itsú Bulu wá, ménı abétalí nú itó ámúú Bulu lapókíé anı faan amu asi.

¹³ Mó su megyí anı onutó nyánsa asón anidé mli bláa. Mboún asún ání itsú ɬhe Wankihé ámu wá. Mó anidépulé ɬhetó ənəkwali asún asi ní. ¹⁴ ɬhá ání əma ɬhe Wankihé méetalí hə tóá itsú Bulu ɬhe ámu wá, tsúfē igyi mimlála mu wá. ɬhá ání ɬhe Wankihé bu mutó tónú asún ání ɬhe ámu déblí asi. ¹⁵ Mutetálí téte tógyítató nú mó asi. Táme mu mó á, ɬhaa méetalí téte mu asúntó, nú mu asi ekekéeké.

16 Nkálı ibóbwé asa bétalí nú mó ası? Igyi fé alia
Bulu ason wanlínhé amó léblí obéé,
“Ma obétalí bí anı Wíe agywun?

Ma obétalí súná mó asón?”
Táme Kristo agywun bu anito. Mó su anı mó abétalí
bí mó agywun.

3

Bulu Asúmpó

1 Apió, bréá neba mlı wá á, mmetalí tóí mlı
ansító fé ahá ánı Ḷhe Wankihé bu amótó. Nebláa
mlı asón fé ahá ánı amó agywun idın oyí ánfító
atósó, bvmekúdan Kristoto. **2** Nyópv-ntsu neha
mlı. Mmeha mlı atogyihé onutó. Alı bré ámvtó á,
mlímókófun atogyihé onutó gyí. **3** Tsúfē oyí ánfító
tsiátó itráa bu mlitó. Mlidé aba lu, mlidétré. Ní mlidé
íni bwé mé, imosuná ánı mlı agywun trá dín oyí
ánfító atósó, mligyí fé omátfó? **4** Mlitó akv mliaa,
“Paulo mbuo.” Mlitó akv é mliaa, “Apolo mbuo.”
Mbéé, íni medésuná ánı mligyí fé omátfó?

5 Mbéé, ma gyí Apolo, ntéé ma gyí Paulo,
sú mlidétré anı sv? Bulu asúmpó keke anigyi,
mlilatsvn anı ibitó mlı mó ahogyipu. Anito oku-
gyíokv légyi gyuma ánı Bulu léha mó. **6** Míodu,
Apolo lówolí mó ntsu, táme Bulu léha mó ilédan.
7 Megyí odupó móva ntsu ḡwulípó lóbwé tóto. Bulu
nkole tóbwé, tsúfē mvtéhá mó itédan. **8** Odupó
móva ntsu ḡwulípó fée bvgyi kékéé Bulu ansító, obéka
okugyíokv ikv mó bwéhé onó. **9** Agyómá ayopó mía
Apolo anigyi há Bulu. Mligyi Bulu ndo, mligyí mó
obu é ní.

10 Bulu lówa awítolé há mí, bwé mí obu oyípu
otiansipu. Mó sú nöpu abwi wá obu ámu ntswiásı,

aha bambá betalí bvdəpwε dínká mósú ní. Támē ɔhagyíha ɔkú wankláán obu ámu pwetó. ¹¹ Tsúfē ɔhaa méetalí wá ntswiası bámbá dun mó ámúú ida yaí, igyi Yesu Kristo amu. ¹² Ní ɔku ɔpú sika pəpe o, sika futútú o, abwi ání ibu bía o, nyí o, afitáa ntéé ipí yi dínká ntswiası ámuvsu á, ¹³ ɔbú ání kugyíku ibélin ɔwan eke ámúú Bulu obégyi anı asún ámu. Ogyá ɔbópuso mó kí bεε, ɔlobbwε mó wankláán. ¹⁴ Ní ogyá ámu məho obu ámu yíntá á, Bulu ɔbéda mu ipán. ¹⁵ Támē ní obu ámu lóh a, ɔbhéhie hóli ató. Bulu ɔbóhó mu nkpa, támē obófuflu fé ɔhá ání alasrí dalí ogya plenplento.

¹⁶ Mluméyín ání Bulu ɔtswékpa mligyí, Bulu ɔnjé ámu tsie mlító? ¹⁷ ɔhagyíha ání oleyintá mu ɔtswékpa a, Bulu é obéyintá mu, tsúfē Bulu ɔtswékpa ləwankí. Mu ɔtswékpa amu gyí mli á.

¹⁸ ɔhaa mámlé mu iwi! Ní mlító ɔku dé mu iwi tı ɔtiānsıpu nde oyí ánfító á, ilehián ání ɔbóbwε mu iwi ɔha mimláhε, ménı ɔbóbwε ɔtiānsıpu onutó.

¹⁹ Tsúfē oyí ánfító ansítún igyi mimlála Bulu ansító. Fé aliaá bəwanlín wá Bulu asun wanlínhé amvto bεε, “ɔtiānsıpu agywun laláhε Bulu təpókítá mu.”

²⁰ Bulu asun wanlínhé amu letrá blí ɔbée, “Bulu yin ání ɔtiānsıpu agywun itépí ma labi.” ²¹ Inı su ɔhaa mápu ansí dínká ɔhaasu tsú iwi. Mlibú tógyító.

²² Paulo o, Apolo o, Petro o, oyí ánfí o, nkpa ntéé lowu o, nde o, ɔke o, mlibú mó fée. ²³ Kristo bú mli, Kristo é gyí Bulu klé.

4

Kristo Sumbi Ayəpú

¹ Inı su ɔhagyíha otsú mó ání Kristo asúmbi keke mía Apolo anigyi, Bulu lapú mu asun ɔjaínhé amu

agyúmá wá aní ibító. ² Tóá ihié dehián gyí, ohá ání bapú agyúmá wá mu ibító obégyi ənəkwali. ³ Mí mó á, ní mlító akv ntéé aha bambá bvde mí pón ha kúráá á, imegyi tóto mí ansító. Mí onutó ó mməkóhá iwí pón ntéé asv. ⁴ Nyin mí klvntó, táme imosuná ání mí asón da okpa. Aní Wíe Yesu gyí mí asón ogyípó. ⁵ Iní su mlumákəsí lé mli aba llá kpéfvn aní Wíe əbáke amv. Mu əbwankí wólí oklúntó atósú, lé aní agywun əwan, asa Bulu əbékafú ohagyíha alia ilehián ni.

⁶ Mí apíó, mli só ndepv mía Apolo tsiátó súná mli ató, méní mlónu mó ámúv ahá bvteblí bee, “Mlumányankí tásá bəwanlín tswisv” ámu ası, fówun mlumóowun əhaa tsú iwí. ⁷ Ma lébláa fv əbée fvduvə okv? Ntə fvduvá imegyi Bulu léha fv? Ní Bulu léha fv tógyító á, ntogyi su fvde iwí tsu fé megyí ha bəha fv?

⁸ Mlidékú ání mlulamwé! Mlulanyá iwí! Mlulawúna mlidé iwíe gyí. Mí su mó á, tekí mlidé iwíe amv gyí lélé, méní ania mlinyo abégyi iwíe amv. ⁹ Ide mí bwé fé Bulu lahá aní sumbi ayəpó ánfí anilabwé əma agyápu fé ndoun bakpá bəyómo. Tsúfí anilamlí ató kihe há əyító fée, Bulu-abəpv múa anyánkpúsa fée. ¹⁰ Kristo su anilabwé aha mimláhe, mli mó mlulatín ansí. Anigyi apónpv, mli mó mlibv əwvnlin. Ahá bvde mli bu, aní mó əhaa tamabú aní. Megyi ali mlidé aní kú ni? Ntéé megyí ali? ¹¹ Bófvn séi á, akón múa əmewóli de aní, atatidató anida. Bvde aní atswé fulí, anímá ədikpa. ¹² Aniteyíri iwí pú aní ibi yó agyúmá pónyá aní ató hiánhe. Ní bəlwí aní á, anitoyúlá amv. Ní bvduv anisv é á, anitotomi. ¹³ Ní bəblí aní iwí asv laláhe a, anitəpó ədwé lé mó ənó. Bófvn séi á, anilabwé

wúna, bvdé ipí pütsítsá anisu oyí ánfító.

¹⁴ Mmedé íní wanlín pósópa mli, mboún ndepvtói kplá mli fé mí abí adwepó. ¹⁵ Tsúfé ní ahá mpím-dú (10,000) lósuná mli Kristo iwi asún kúráá á, obakúle pé abí mli gyí ənjétó. Nóbwe mli sí Kristo Yesutə bréá nedá asvn wankláán ámu əkan súná mli. ¹⁶ Mó sv nde mli kokóli, mlíkasi mí tsiátó. ¹⁷ Íní sv nde Timoteo wa sisí mli. Mí bí ní, ntədwé mu. Obu ənəkwali Kristoto. Mu obéba bækáin mli tsiátó oduá nəpv mbuo Kristo, ndepusúná əpasua kugyíkvá ibu ətínegyítiné ní.

¹⁸ Mlíto akv bvdé iwi tsu. Bvkı bęe, fialı mméetrá ba mli wá ekekéeké. ¹⁹ Támē ní anı Wíe Yesu lótsulá á, imóowa əpá kuku néba mli wá békı bęe, asún keké iwi atsupó ánfí bvdéblí lóó, ntée lélé bvbv Bulu túmi. ²⁰ Tsúfé megyí asvn blíhé keké Bulu iwíegyí ámu igyi, mboún Bulu túmi. ²¹ Ní nebá mli wá á, ntə mpúba? Mpú mplı ba lóó, ntée ədwé múa iklvn lwiíhé?

5

Mbvato Iwi Asón

¹ Bahié bębláa mı bęe, mlíto akv bvdé atsi múa ayin asón wa. Omátófø kúráá bvmédé mó odu bwé. Mlíto okv mū kúráá laswíi mu si mu ka, ² ibu mli ansigy! Imá mli awirehó. Péli medé mli, méni mlégya əhá ánfí odu lé mli əpasuató. ³ Íníá mlumédé mí wúun ó á, mbv mlíto ənjétó. Nahá əhá ánfí obu tsiátó anfí odu ipón dodoodo, fé mbv inu. ⁴ Mlíto əpasua ámu fia anı Wíe Yesu Kristo dátó. Nétsiá mlíto ənjétó, anı Wíe Yesu Kristo túmi é ibétsiá mlíto. ⁵ Inu á, mlípu mu wa Obunsám ibito, oyinta mu əyvlúv, méni Bulu obáhó mu əkláa nkpa anı Wíe Yesu obáke amu.

6 Kpaalı mlidé iwı tsu. Mluméyín áni bodobodotu-afá kpalobí téhá bodobodo amu féé itotú? **7** Inı su mlile lalahé əbwepó anfi mlitó, méní mli iwı bétun fé bodobodoá bwmowa afá mótó, tsúfē alí mlíhié mlígyí ní. Megyí bodobodoá bwmowa afá mótó, imotu bwtapúgyí Katsvn Nke? Bamá anı Israelføsu Katsvn Nketó Okúfabí, ogyi Kristo amu, lé anı nwunsu mbusuo há anı dodoodo. **8** Mó su mlíha apu bodobodoá imotu, igyi iwítún múa ənəkwaliwa gyi Katsvn Nke ámu. Mlímáha apu bodobodoá ılatú, igyi tsiátó laláhe múa lakpan gyi mú.

9 Nəwanlín wá əwuló kvá nəpüsísí mlitó mbéé, mlímápu mbua atapú gyi mba. **10** Megyí əyító mbua atapú, ənsípe awapú, awikplu ntéé ikpi atswépu iwı asún neblí. Múmú tekı mlédali ɔyí ánfító asa mlímáwa amú mba ní. **11** Tóá nəwanlín sisí mli gyí, mlímápu əhá ání əbée Okristoyin mvgyi, támę ətətó mbua ntéé əbu ənsípe, ətətswe ikpi, otesiá mu abá, ətabú ntá ntéé otowí ató gyi mba. Mlia əhá ámu nyɔ mlímáwa ibi gyi ató kúráá.

12 Ntó sú négyi ahá ání buma əpasua ámutó asún? Megyí ahá ání bvbv mótó, bvde lakpan ánfí odu bwé mboún asún lehián ání mlégyi? **13** Bulu obégyi ahá ámu buma əpasua ámutó ámu mó asún. Támę bəwanlín wá Bulu asvn wanlínhé amutó bęe, “Mli mó mlígya lalahé əbwepó le mlitó.”

6

Bulu Ahá Wvlewvlé Nsiné Asóngyi

1 Ní mlitó əku mva mu ba Okristoyin benyá á, ntogyi sú mlitowá klvn puya əmátfø asún ogyíkpá, mlitamapú ya Bulu ahá abubli mó? **2** Mlíméyín

ání Bulu ahá obégyi ɔyító ahá fée asón? Ní mli obégyi ɔyító ahá asón á, mó ntogyi sú mlíméetalí gyi mli wvlewvle nsiné asón? ³ Ntée mlímeyín ání aní obégyi Bulu-abepu é asón? Ntogyi sú aníméetalí gyi ekekegyíeke asón mó? ⁴ Ní asón idá mli nsiné á, ntogyi sú mlítapýa ɔmáztófó asón agyípó amóó mli ɔpasuafó bvtamabú ámu? ⁵ Nde asón ánfí wanlín sísi púsúpa mli. Mó su otiansípu ɔkule kúráá má mli ɔpasuato ání ɔbétalí gyi mu aba nsiné asón? ⁶ Ntogyi sú ohógyipu ɔbésamáa mu ba, múa idun kúráá pú mu yéli ɔmáztófó ansító?

⁷ Alí ámuú asón ibu mli Akristofó wvlewvle nsiné ámu kúráá ilosuná ání mlílagyi pón dodo. Ntogyi sú mli bá ɔpó ilá gyí mli, ntée osísi mli, mlíméesikíé? ⁸ Mli mboún latsvn gyankpá mlidé mli aba sisíi, mlidé lalahé pvgyi mli aba? ⁹ Ntée mlímeyín ání aha lalahé bvmóowie Bulu iwíegyí ámu? Mlímámlé mli iwi. Ahá ání bvtowá atsí múa ayin asón, ikpi atswépv, mbua atópó, ayin ání bvtokle amú aba ayin, ¹⁰ awikplu, ɔnsípe awapó, ntá abvpó, ahá asiapó pú ahá asisípu bvméenya ogyíkpá Bulu iwíegyí ámu. ¹¹ Teki bré ámu a, alí mlító akv mlígyí ni. Táme Bulu labie mli ntsu, alabwé mli mu ahá. Alatsvn mu ɔjé ámu pú aní Wie Yesu Kristosu tsú mli ání mli asón da ɔkpa mu ansító.

Mli ɔyulvv Pvwd Bulu Numnyam

¹² Mlító ɔkv ɔbétalí blí ɔbée, “Mbv ɔkpa bwé tótógyító.” Ee! Táme nde mli bláa mbée, “Megyí mó fée ɔbówa labi.” ɔkv é ɔbéblí ɔbée, “Mbv ɔkpa bwé tótógyító, táme mméeha tóto méegyi misu.” ¹³ Ibv móttóá ɔkv ɔbétalí blí ɔbée, “Atogyihé bu inu há ipu, ipu é bu inu há atogyihé.” Ee! Táme mó fée ibéhi

εκεκύ. Bulu móbwε nyankpusa há atsí múa ayin asún wa. Mboúñ aní Wíe bú aní ɔyvlúv, aní ɔyvlúv é bú aní Wíe. ¹⁴ Bulu lókvsúa aní Wíe Yesu tsú afúlitø. Óbópu mu túmi ámu kúsúa aní é.

¹⁵ Ntéé mlíméyín mliaa, mlí ɔyvlúv igyi Kristo nyankpusa-oyí ámu iwlí atá? Mú nkálí sú mpúv Kristo ɔyvlúv yeda obu-əná otsiápú ɔyvlúv? Itsúvn misu! ¹⁶ Ntéé mlíméyín mliaa, ní əku əpó ibí da obu-əná otsiápú a, mva munnyø ɔyvlúv labwé kule? Tsúfè Bulu asvn wanlínhé amu léblí əbée, “Oyin ámu mva ətsí ámu babwé ɔyvlúv kule.” ¹⁷ Táme ní əku mva Kristo bəbwé kule a, mva munnyø babwé ikule ənjétó é.

¹⁸ Mlímápleí atsí ntéé ayintø. Lakpan kugyíkvá əha təbwé tamakósú líi mu ɔyvlúsv. Táme ní əku əwá atsí múa ayin asún mó á, alabwé lakpan ání ilékusú líi mu onutó ɔyvlúsv. ¹⁹ Ntéé mlíméyín mliaa, mlí ɔyvlúv gyí Əhə Wankihé amu ətswékpa obu? Bulu lópu mu há mlí, otsie mlitø. Mú sv megyí mlibú mlí iwlí. ²⁰ Ibíá kpékplékpé Bulu lóhø mlí. Mú sv mlipu mlí ɔyvlúv wa Bulu numnyam.

7

Akúlu Mva Aká, Akpankv Pó Asvrappv Atosundhé

¹ Nayó asvn fitéhé amívú mliléwanlín sísi mí ámvta ki a,

Ee! Ibú aléá oyin móopu ibí da ətsí. ² Táme mbuatø ladvbí sv oyinggaoyin onyá mu onutó əká, ətsigýíatsí é onya mu onutó okúlu. ³ Ilehián ání okúlu obégyi əkátsiá mbla féesú ha mu ka, əká é əbóbwε mó alí ha mu kulu. ⁴ Megyí ətsí bú mu iwlí, mu kulu bú mu. Alí megyí oyin é bú mu iwlí, mu ka bú mu ni. ⁵ Mú sv mlímákiná aba ədikpa ha,

nkéti mli abanyó ámu mlilatsúlá ání mlétsiá nké kplobí, méní mlétsiá bó mpái, asa mlélayó aba wá. Mllawun aba mó əma, méní Əbunsám méetalí so mli ki, ní mluméetalí kítá iwi.

6 Əkpa ida ání mlábwé mó ali, támē megyí əhíé igyi. **7** Mí nkule su mó á, teki mlétsiá kpanku fé mí, támē əhagyíøha bu móá Bulu lópvukíé mu. Əməbwé anı féé kékéé. Əhagyíøha mva mu kle.

8 Séi nde akpanku móá asúrapu bláa mbéé, ní bótulá tsíá mí atsiábi a, teki ibu alé. **9** Támē ní mluméetalí kítá iwi ntéé gyi mli iwisu mó á, mlitsia akúlu móá aká, dvn ání mlénatí dá tsvn.

10 Támē akúlu móá aká awié mó á, mbla ku bu inúá megyí mí, mboún anı Wíe Yesu lówa há amó. Əbée, əká mákiná mu kulu. **11** Támē ní əmáin mu kulusu a, əkita iwi ntéé oyínki yo mu kulu wá. Okúlu é mákiná mu ka.

12 Mli aha tráhé mó á, mí onutó dé mli íní bláa. Mogyí anı Wíe Yesu dé mó bli. Ní ohógyipu yínhé tsíá ətsíá omegyí ohógyipu, támē ətsí ámu latsúlá ání mva munyo bétsiá á, əmákiná mu. **13** Ní ohógyipu tsihé é tsíá oyin ání omegyí ohógyipu, támē alatsúlá ání mva munyo bétsiá á, mu é əmákiná mu. **14** Tsúfé ohógyipu tsihé ámu su Bulu əbóho mu kulu. Ali kén ohógyipu yínhé ámu su Bulu əbóho mu ka é ní. Ní megyí ali á, Bulu móotsu amó abi ání amó asón da əkpa mu ansító, támē íní su Bulu latsú amó ání amó asón da əkpa mu ansító. **15** Támē ní okúlu ntéé əká ání omegyí ohógyipu dékléá obékiná mu tsiába ohógyipu a, ohógyipu amó osíi mu ənatı. Mbla kuku mèklí mu, tsúfé Bulu léti anı əbée, abétsiá iwilwiitó. **16** Ohógyipu tsihé,

fuyin ní fú əbóhø fú kúlu nkpa? Ntéé ohógyipø yínhé, fuyin ní fú əbóhø fú ká nkpa?

Tsia Aliá Fúgyi

¹⁷ Mó su əhagyíøha əpøv tóá anı Wíe Yesu léha mu asa Bulu léti mu tsia. Múgyí tóá ntøbláa əpasua kugyíkv ní. ¹⁸ Ní økv létin keté asa Bulu léti mu a, əmálayínkí yébwø mû iwi tøtøøtø. Ní økv é métün keté asa Bulu léti mu é á, əmáyétün. ¹⁹ Ketétün ntéé ketémátün megyí tøtø. Bulu mbla ámuøsu gyí mboún gyí asón. ²⁰ Əhagyíøha otsia aliá ogyi asa Bulu léti mu. ²¹ Økpábi fügyi asa Bulu léti fú? Imáhan fu. Támø ní økpa ibá ání fegyi iwi á, kvsø mûsø. ²² Tsúfë ní økpábi fügyi asa anı Wíe léti fú á, alahá fagyi iwi. Ali kén əhá ání otsie mu iwiøsu asa anı Wíe léti mu é gyí økpábi séi há Kristo ní. ²³ Bulu lóhø mli ibiá kpékplékpéé. Iní su mlumábwe mli iwi nkپábi há anyánkpúsa. ²⁴ Mí apíó, aliágylalíá əhagyíøha gyí asa Bulu léti mu a, əpøv mó ali tsia.

Mbitebi Múa Asvrapu

²⁵ Mli mbitebiá mlumókútsía akúlu kí mû á, mma mbla kukuá itsú anı Wíe wá há mli. Támø anı Wíe muva mu nwewúun, alahá mí nyánsa ání mlétalí hø mi gyi. ²⁶ Asón ání nde há mli gyí, əyító lawá ənlín séi. Mó su nahogyiá ibu aléá əhagyíøha obétsiá aliá otsie yaí. ²⁷ Ní fúbu øká á, mákiná mu. Ní kpankv fügyi é á, mátepí tsia. ²⁸ Támø ní fetsiá øká á, fumækúbwé lakpan. Ní obitebiá əmækútsía okúlu kí é otsia a, əmækúbwé lakpan. Asøn wunheá ibéba tekí ndetsu kúsú akúlu múa akású. Mó su nde iní bli.

²⁹ Mí apíó, múa ndøblí gyí, bré itinbí ilasí. Iní su tsú séi á, əhá ání øbu øká əbwéé fé əhá ání əma. ³⁰ Əsün ígyi o, ədwø ígyi o, iwinøya ígyi o, əbwéé iwi fé

asvansu medín mvsu. ³¹ Ahá ání bvde oyí ánfító ató pwbwé təku bwmápu amú ansí fée dínká mósú. Tsúfē oyí ánfí pú móntó ató fée béba bətsvn.

³² Mmedékléá asún lháan mli. Ohá ání ɔma ɔká təpó mu ansí dínká anı Wíe agyómású, méní obégyi mu ansí. ³³ Támē ɔká mu wie mó təpó ansí dínká oyító atósú, méní obégyi mu ka ansí. ³⁴ Mú sv mu agywun təbwé anyo. Alí kén ɔtsı kpankv é tesí mu iwi há anı Wíe, oyuluv múa ɔnjétó fée, méní obégyi Bulu ansí ní. Támē okúlu mu wie mó təpó mu ansí dínká oyító atósú, méní obégyi mu kulu ansí.

³⁵ Mli yilé sv nde asún ánfí blí. Mmedé mli itin ka. Mboúń ndekléá mlıbwéé tóá ıda ɔkpa, amlisi mli iwi fée há anı Wíe Yesu.

³⁶ Ní oyin ɔftíté ɔtsısu, owun ání oméetalí kítá iwi, ɔtsı ámu é déklär ɔdan tsvn a, oyékpain mu. Megyí lakpan igyi. ³⁷ Támē ní ɔlábwé agywun ání oméetsiá mu, ɔbétalí kítá iwi tsia kpankv á, ɔbu ɔkpa bwé tóá odecklé. Ní ɔbétalí kítá iwi á, mórmó ɔkítá iwi. Ibv alé dvn. ³⁸ Ibv aléá obétsiá ɔká, támē ní ometepí tsia a, ibv alé dvn.

³⁹ Mbla léklí ɔtsı ání oméekiná mu kulu yéfvn mu owuké. Támē ní oyin ámu owú á, ɔbu ɔkpa tsia oyin ání odecklé. Támē ilehián ání ohá ámu ɔbóbwé Okristoyin. ⁴⁰ Mí nkule sv mó á, ní ɔtsie kpankv á, ansí bégyi mu dvn. Nyin ání Bulu Ohé ámúv ibv mító ámu sv natálí nde mli asún ánfí bláa.

8

Okpitə Atogyihe

¹ Mliha ablı ɔkpítə-ató gyí iwi asún ámúv mlılıwanlıń sisí mí ámu.

Mlidéblí mlíaa, “Ani fée aniyin asón.” Ibu móntó, támē mlíbi ání asónbi tehá ɔha totsú iwi, ɔdwé é itehá ɔha tédan. ² Ní ɔku ɔbée, mwyin asón duví a, ɔməkúnyá bí tóá idehián. ³ Ohá ání ɔtədwé Bulu á, Bulu é yin mu.

⁴ Mú su nkálí anidéblí tsú ɔkpító ató gyí iwi? Ani fée aniyin ání ɔkpí mégyí tətətə. Aniyin ání Bulu ɔkvle pé é bu inu, ɔkvku trá ɔma ɔtinetine. ⁵ Inia ɔkpí míá túmi tsətsəatsə bvbv ɔsú múa así ó á, ⁶ ani mó aniyin ání Bulu ɔkvle pé é bu inu. Mwyí aní Sí, ɔsú múa así ɔbwepó. Mu anitsie nkpa há. Ani Wíe ɔkvle pé é bu inu. Mwyí Yesu Kristo. Musu Bulu lótsvn bwé tógyító. Mu kén su anitsie nkpa ní.

⁷ Támē megyí Akristof fée yín alí asón ánfi. Ikkisúm lamántá amó dodo. Ini su ní begyi ɔkpító-ató á, bvde mó tsu ání basúm ɔkpí ámu ni. Mú su ifin lada amú, tsúfé bvməkúdan hógyító. ⁸ Mégí tóá anilegyí sú ania Bulunyó nsiné bówa alé. Ntə anilegyí o, ntə anumégyí o, tətə meyintá aní iwi.

⁹ Támē mlíki wankláán ání ɔkpa ánfi mlíbu gyi ɔkpító-ató ánfi iméeha ohá ání ɔməkúdan hógyító ɔmēedida. ¹⁰ Ní ohá ání ɔməkúdan hógyító owun fó ánfi fee fuyin asón, fvde ató gyí ɔkpító á, ibu ale? Múmú yée fvde mu atetə-ənlín wa fee, ogyíi ɔkpító ató ánfi mu onutó oyin ání ima ale anfi ní o. ¹¹ Múmú fapú fú asónbi mlé fú píó wá. Fahá fú píó ánfi ɔməkúdan hógyító, Kristo lówu há mu anfi lafwí. ¹² Ní fapú ilá gyi fú píó Okristoyin ání ɔməkúdan hógyító, fehá mu ɔbwé tóá oyin ání ima ale á, Kristo fapú ilá gyi a. ¹³ Mú su ní tóá négyi ibéeha mí píó Okristoyin ɔbóbwé lakpan á, mméetepí trá gyi iye ekekéeké, méní iméeha mu ɔdida.

9

Sumbí ɔyəpó Túmi Pó Mv Gyumagyihé

¹ Mlukí mliaa mmetsie mí iwisu? Ntée megyí sumbí ɔyəpó ngyi? Mmokwun aní Wíe Yesu ki? Megyí mí gyumagyihé sú mlilamlí aní Wíe klé nde? ² Ní mmegyí sumbí ɔyəpó há akú á, mli mó mluyin ání sumbí ɔyəpó ngyi. Tsúfél íná mlígyí Akristofá á, ilegyi adánsie ání aní Wíe sumbí ɔyəpó ngyi.

³ Íná gyí tóá ntəpvlé mí iwi ɔná súná ahá ání bvtelé mí ilá ní. ⁴ Mía Barnaba mó anumágyi ató, nntsú? ⁵ Anumá ɔkpa tsíá ohógyipu, kpá mu buo iwi, fé sumbí ayəpó atráhé amu pó aní Wíe apíó móá Petro aná? ⁶ Ntée mía Barnabanyó mó ayóo agyómá ki aní iwisu? ⁷ Isá ɔkəpó onutó téká iwi iké? Ekekeeké! Odətəpú oməmu tamagyí mu ndətə-atá? Mbwi ɔyaípú oməmu tamagyí mu əbwí yáihé?

⁸ Anyánkpúsa agywüñ ndəpvlí íná? Yéé Mose Mbla óó ɔleblí alí á? ⁹ Tsúfél bəwanlín wá Mose Mbla ámvtó bëe, “Bvtamawá ɔnantswieá ɔde ayó da ɔná ikan.”* Fahogyi feé nnantswie iwi dé Bulu hián sú ɔleblí asún ánfí? ¹⁰ Megyí aní sú ɔde asún ánfí blí? Aní sú ɔde mó blí a. Bəwanlín wá Bulu asún ámvtó bëe, “Iflé ɔwópú muva ató ɔkpətípú feé bvgyo tóá bénya tsú agyómá ámúú bayá ámvtó.” ¹¹ Ní anulabláa mli asún wankláán ámu, igyi ɔnjétó abíá anuladú wá mlitó á, aní mó anumá ɔkpa nyá aní ɔyító atohiánhe tsú mli wá? ¹² Ní akú bvbv ɔkpa nyá ató tsú mli wá á, anumá ɔkpa duñ amó?

Támé anumótsu kuku lé ínito. Anulapú klvntó pisii hə tógyító, méní anumópú tətətə tin Kristo asún

* **9:9** Deut. 25:4. Ki ató táanheá bu ifon XXX, (1 Ti. 5:18). Mó asú gyí, “Bvtamalé ɔkwén pó ibi tsítsi ɔsvlótó.”

wankláán ámu əkpa. **13** Mlíméyín mliaa, Bulu ətswékpa iwu agyómá ayəpó é buvu ogyíkpá iwu? Ntée mlíméyín ání afədiε-asubwi amu ası asúmpú bategyi mó ası atá? **14** Alı kén ani Wie léhiε ání mu asun wankláán ámu əkan adapó é bugyífi atá tsu ahá ání buvde labi nya tsú asón ámvtó wá ní.

15 Támē mí mó mmækópú alı əkpa ánfı mbu anfi nyá tətə tsú mli wá. Megyí bee ndekléá néfi mó ası, sú nde asún ánfı wanlín sisí mli. Ibu mí aléá nówu, dvn ání nóholú itó ánfı nópʊtsú iwi ánfı. **16** Támē ní nde asun wankláán ámu əkan da a, imegyí tóá nópʊtsú iwi. Tsúfé əhíé igyi há mí. Bulu əbébití mí iwu ní mmeda mó əkan. **17** Ní mí onutó léblí mbée nóbwe mó á, teki Bulu əbéda mí ipán. Támē megyí mí onutó apétó nde mó bwé. Əkpábi ngyi, Bulu lóbu mí ənəkwalipu pú agyómá ánfı wá mí ibitə. **18** Ikəká momu nénya tsú mvtó ngya? Múgyí néda asun wankláán ámu əkan, buméeka mí tətə. Teki mbu əkpa pókle təkv há mí iwi, támē mmówbwe mó alı.

19 Ntsie mí iwiṣu. Mma əhaa ası, támē nabwé iwi əkpábi há əhagyíha, ménı nékpá ahá tsətsətsə ba Kristo. **20** Ntəbwé iwi fé Yudayin ní mbu Yudafətə, ménı nétalí nyá Yudafə ámu. Mma Mose mbla ası, támē ntəbwé iwi fé ahá ání buvu mó ası, ménı nétalí nyá amótá akv. **21** Alı kén ní mía əmátfəá buvma Mose mbla ası anıná á, ntəbwé iwi fé amó, ménı nétalí kpá amó ba Kristo ni. Inı medésuná ání mma Bulu mbla ámu ası, tsúfé ntobú Kristo mbla ámu. **22** Ntəbwé iwi fé ahá ání amó hógyi ənó ma ənlın, ménı nétalí há amó bédan Kristotə. Ntedamlí iwi əkpa ətsan-ətsansu há ahá féé, ménı nétalí kpá amótá akv ba Kristo.

23 Asun wankláán ámu sú ntəbwé íní fée, méní mí é nénya ogyíkpá mútó. **24** Mlikain ání ní ahá bvsrí a, okugyíokv teyíri iwi, támē əbakúle tégyi isv, bvtékéé mu ató? Mlí é mlíyirí iwi srí, méní mlégyi isv, békie mlí ató. **25** Ósrú otsiípó okugyíokv tekítá iwi, méní əbésrí pohó idá ání itamatsiá yó. Támē aní mó anidé íní bwé, méní abóhó idá ání umáwfwi ekekéeké. **26** Íní su megyí kpaalı nsrí. Mí ansí dín təkvsv. Ntamatswí atswé wá afútó. **27** Ntesen ansítá, bwé mí iwi əkpábi, méní ní nedá asón ámu əkan súná ahá ta á, Bulu méεbláa mi əbéε, nabwé tsítsá.

10

Ikpiśum Iwi Əláda

1 Mí apió, ndekléá mlíbú tóá Bulu lóbwé há aní anáin amú fée bímbí ámu. Əleha agyinde lobun amú féesú, əleha əpv pepe bvnkpató lésé, əlekpa amú fée tsvn əpv amutó. **2** Bulu lópv agyinde múa əpv amú bó amú fée asú, púsúná ání bugyi Mose abúopv. **3** Amú fée begyi ənjétó atogyihé oluku əkvle amú. **4** Bonu ənjétó ntsu oluku əkvle amú tsú bvtá ámuú 1lekpa amú amutó. Kristo gyí bvtá ámu ní. **5** Támē íní fée əma a, Bulu ansí megyi amú ədvudvə iwi, əlehi amú dimbí ámuvsu inv.

6 Ntobi ánfí 1leba amúsó ánfí fée igyi atosuáñhē há aní, méní amú lalahé amú odu bwé méεdinká aní əwólı, **7** ánimóosum ikpí é fé amú. Tsúfé Bulu asún wanlínhé amú 1leblí əbéε, “Ahá ámu betsiá ası gyí ató, nu ntá, kósú kóm.” **8** Mlímáwa atsı múa ayin asún fé alia amútó akv bəbwé, 1leha amútó mpím advanyə-sa (23,000) benya lowu ekewóle. **9** Mlímáha asə Kristo kí fé alı ámuú amútó akv bəbwé, awə bodundun amú mó ámu. **10** Mlímále

Bulu ilá fé alia amútá akv bəbwə, Bulu lápu əbəpu sísi, əlobəmə amú.

11 Ntobí ánfi üleba amúsú fée igyi atosuánhe há anı. Bəwanlín mó tswi, pódá anı ahá ánfi ɔyí ɔnóməbí latú anı ánfi əlá.

12 Mó su ní fuki fée fulú kínkíinkín Kristo hógyito á, kí wankláán, méní fuméedida. **13** Bi ání fú isóki amu mətsvn ətsan há aha tráhe klé. Ənəkwalipu Bulu gyí. Əméeha isókiá idvn fu iba fusu. Támē ní fowié isókitó á, Bulu obósuná fú əkpa ání fótsvn mósú tálí lúu mó ənó, méní fédali móttó.

14 Mó su apió adwəpú, mlumáwa iwi ikpisúmtó əkekeeké. **15** Atiansipu mliagyí. Mó su mlı onutó mliyo asón ánfito amlíki. **16** Ní adá Bulu ipán, anu anı Wíe Yesu əpónúası ewe ámvtó ntá á, imosuná ání ania Kristo obugya labwé kule? Ní abiá bodobodo amu é ye aba á, mó é imosuná ání ania mu ɔyvlóu labwé kule? **17** Inia anı tsó ó á, bodobodo ipin kule anitegyi. Mó su anı fée anilabwé ɔyvlóu kule fé bodobodo ipín ámu.

18 Mlipukı Israelfə, megyí ahá ámuv bvetegyi afədię-ató ámu tóbwé kule afədię ámu bətó? **19** Mó su nkáli mí asón ánfi desuná? Blí ndəblí mbéé, ikpi ntéé atogyihé amuv bapóhá amú igyi amu ibu labi? **20** Əkekeeké! Tóá ndəblí gyí, ní akpıpó behá ikpi igyi a, ənje laláhe bəpvhá, megyí Bulu. Mó su mmedékléá mlia ənje laláhe mlóbwé kule. **21** Mluméetalí pó anı Wíe ewe tin ənó, lágópu ənje laláhe ewe é tin ənó. Mlia Kristo mluméetalí wá ibi gyi ató, mlia ənje laláhe é amlıwa ibi gyi ató. **22** Ní abwé mó ali á, anumáowa Bulu əbló fé Israelfə? Ntéé anikíá anibu əwvnlin dvn Bulu?

23 Ahá bvetebli bęe, “Anibu əkpa bwé tógyító.” Ibı móttó ali, támē megyí mó fée bv labi. Fudəblí fée,

“Anibu əkpa bwé tógyító.” Támë megyí mó fée tóbúa ani. ²⁴ Mlumákı mlı nkule klé, mboún mlukı mlı abá ə klé.

²⁵ Tóá mlıbwéé gyí, mlıwı ibíású iye kugyíkv. Mlumáfité mó iwı asvansı, mlı klvn é imáha mlı pón. ²⁶ Tsúfé bowanlín wá Bulu asón ámvto bęe, “Bulu bó oyí móá móútó ató fée.”

²⁷ Ní omátóyín atí fú ató ogyíkpá, iletsiá fú á, fayó. Támë ní foyó á, máfité mó iwı asvansı, fú klvn é imáha fú ipón. ²⁸ Támë ní əku əbláa fu əbée, “Okpitóató igyi” á, aliaá iméehan əhá ámu sv mágyi ató ámu. ²⁹ Megyi aliaá ibéhan fu sv, mboún əhá ámu sv. Móó ntogyi sv tóá əku désusúu ibétin mí iwígyí əkpa?

³⁰ Ní ntedá Bulu ipán atogyihesv asa ntégyi mó á, ntogyi sv əku əbélé mí ilá ató ámu sv?

³¹ Mó sv ní füdegyí o, füdenúu o, bwé mó fée puwa Bulu numnyam. ³² Mlumáha mlı tsiató itin Yudafó pó Griikifó ntéé Bulu əpasua ámu Kristo wá ba əkpa. ³³ Ntamakle mí nkule yilé. Tógyítóá ntəbwé á, ntəbó mbódí ání néha ahá ansi bégyi amó, ménı Kristo əbáhó amó nkpa.

11

¹ Mlikası mí tsiátó, fē aliaá mí é nekası Kristo klé.

Alia Atsi Bópvtisıá Əpasuatı

² Mí apío, ntækánfú mlı, tsúfé mlı ansi dın mísú. Mlidébwé dínká Kristo atosunahé amóó nəpvahá mlı ámu sv. ³ Támë ndekléá mlınuú mó asi ání oyinyioyin bu Kristo asi, ətsıgyıotsı bu oyin asi, fē aliaá Kristo é bu Bulu asi. ⁴ Inı sv oyinyioyin ání obun ató nwun asa əde mpái bo ntéé əde asón ání Bulu lapówá mó ənó blı médé Kristo bu. ⁵ Támë ətsıgyıotsıá omeklí nwun asa əde mpái bo ntéé əde

asón ání Bulu lapówá mu ḥonó blí é médé mu kulu bu. Igyi fé alakpá nwun. ⁶ Ní ḥomáopu ató klí nwun á, mómó ḥkpáá mó. Táme ní ḥtsı ḥkpáá nwun, ibu mu pélí a, ḥpúú ató klí móssú. ⁷ Bulu lóbwé oyin fé mu iwí, pówá mu iwí numnyam. Mó su mehián ání ḥbópı ató bun nwun asa obósum Bulu. Táme ḥtsı mó á, Bulu lóbwé mu pówá oyin numnyam. ⁸ Tsúfé oyin médalı tsu ḥtsító, ḥtsı mboún lédalı tsú oyinto. ⁹ Megyí ḥtsı só Bulu lópwé oyin, mboún oyin só ḥləpwé ḥtsı. ¹⁰ Inı su ilehián ání ḥtsı ḥbékłí nwun, pósúná ání ḥbu túmi ası, tsúfé Bulu-abópı bude mu kí. ¹¹ Inıá ania Kristonya anılabwé kule su á, ḥtsı léhián oyin, oyin é léhián ḥtsı. ¹² Tsúfé alı ámúú ḥtsı gyankpapı lédalı tsu oyinto ámu a, alı kén ḥtsı é lókwí oyin ní. Táme Bulu lóbwé tógyító.

¹³ Mlı onutó mliyo asón ánfito amlıki. Ibu aléá ḥtsı méeklí nwun asa ḥbóbı mpái há Bulu? ¹⁴ Fé alıá Bulu lélé oyító á, ima aléá oyin obési mu imi ibówa ıswí fé ḥtsı klé. ¹⁵ Imi tıntın igyi numnyam há ḥtsı, tsúfé Bulu lópu mó há mu fé nwun-abúntó. ¹⁶ Táme ní ḥku dé mó iwí nwéen gyí a, asón ání mbu blí gyí, mmotsulá dínká küküsü dvn íni. Alı kén Bulu ḥpasua atráhe fée bvmotsulá dínká móssú ní.

Opónvásıyo (Mateo 26:26-29; Marko 14:22-25; Luka 22:14-20)

¹⁷ Mméekanfú mlı asón ánfi nebá bębláá mlı ánfi móttó. Tsúfé yilé kükü tamadálı tsu mlı ifiató. Lalahé kóún itetí há mlı. ¹⁸ Gyankpapı a, babláá mı bęe mlıtamabwé kule ní ḥpasua ámu befia. Nahogyi ání asón ánfi kv bu móttó. ¹⁹ Lélé mó á, ilehián ání nwéengyí bétsiá mlito, ménı mlówun ḥnəkwaliá

ibu mótó. **20** Támē bəblí bəe, ní mlefia a, megyí ɔpúnásıyo su mlitefia. **21** Tsúfē mlitamagyo aba. Akv bategyi amú ató, bvtamahá aba. Mú su akv bvtionu bu, akv é bvtsie akón. **22** Ml̄ onutó ml̄imá wóyía mltegji ató, nu ntá mótó? Ntée mlidékléa ml̄osvpáa Bulu ɔpasua ámu, aml̄wa ahiánfó ámu pélito? Amansu mblí tsu íni iwí? Nkánfú ml̄i? Inító mó á, ekekeeké, mméékanfú ml̄i!

23 Tsúfē táá nosuán tsu aní Wíe wá kén nde ml̄ bláa a. Aní Wíe Yesu lélé bodobodo ipín onyé ámu bélé mu há ámu, **24** ɔleda Bulu ipán, bíábía mótó, blí ɔbée, “Mí ɔyulvá ndepuhá ml̄i ní. Ml̄tsia bwé íni pukain misú.” **25** Alí kén atogyihé amu ɔma a, olotsu ntá-ewé ámu, blí ɔbée, “Ntá-ewé ánfí gyí mí obugya ání Bulu dépusí ntam pəpwé amú ibu ml̄ia mwonyo nsiné ámusu ní. Brégyibréá ml̄onu mó á, ml̄inu mó pukain misú.”

26 Tsúfē brégyibréá mlidé bodobodo anfí gyí, nu ntá tsú ewe ánfító á, mlidé aní Wíe lowu ámu ɔkan da kpéfvn bréá obéyinkí bá. **27** Mó su ɔhá ání obégyi alí bodobodo anfí, nu ntá tsú aní Wíe ewe ánfító mábú ɔkpasv á, alagyí aní Wíe ɔyulvú pú mu obugya amu iwí pón. **28** Iní su ilehián ání ml̄yo ml̄i nwuntó wankláán, asa mlégyi bodobodo anfí, nu ntá-ewé ánfító. **29** Tsúfē ní ml̄imóbu aní Wíe Kristo ɔyulvú, ml̄légyí bodobodo amu, nu ntá ámu é dínká ifinsv á, Bulu ɔbéha ml̄i ipón mó su. **30** Mó sú ml̄itó ahá tsatsaotsa bapón, akv bvdeló, akv mó kúráá bawú ní. **31** Ní anitoyó aní nwuntó wankláán asa a, tekí Bulu mééha aní pón. **32** Támē ní aní Wíe ɔlé aní ilá, bíti aní isu á, ɔmééha ania ɔyító ahá féeé ipón kule.

33 Iní su mí apíó, ní mleyefia ɔpúnó ámu ası á, ml̄tsia gyo aba. **34** Ní akón de ɔkv á, ogyíi ató tsu

wóyító asa əba, méní mlı ifia amu iméeti ısvibití há mlı. Mí onutó néba bębláa mlı tóá mlıbwéé tsu asvn tráhe amu iwi.

12

Əjəs Wankihé Atokiehé

¹ Séi á, apío, ndekléá néle Əjəs Wankihé atokiehé asún amú ası wankláán súná mlı.

² Mlıyin ání bréá mlıgyí əmátófó á, bosuná mlı asunakpan, ıleha mlılýo mlıdé ıkpıá bvtamatói sum. ³ Mú sv ndekléá mlıbúi móá itsú Bulu wá. Əhagyíøha ání əderev Əjəs Wankihé tóí méeetalí lwíí anı Wíe Yesu. Əhá ání Əjəs Wankihé dé mu kpa nkule əbetalí blí əbée, “Yesu gyí mí Wíe.”

⁴ Bulu atokiehé ətsan-ətsan bv ınv, táme Əjəs Wankihé amu kén teye mó fée. ⁵ Bulusúrm agyómá igyi ətsan-ətsan, táme anı Wíe amu kén anı fée anidésüm. ⁶ Əkpa ətsan-ətsansu Bulu tøyó agyómá tsvn anisv, táme Bulu ámu kén dé mó fée bwé tsvn anı féeésv. ⁷ Bulu telé mu Əjé ámu əwan tsvn əkpa əkvusu anıtə okugyíøkvta, méní abópukpá aba. ⁸ Əjəs Wankihé tehá əkvu təpú nyánsa tóí kplá ahá, ətəhá əkvu é tebí asún. ⁹ Ətəhá əkvu tehíé hə Bulu gyi, ətəhá əkvu é tetsá ahá il. ¹⁰ Əjəs Wankihé amu kén tehá əkvu túmi ətəpúbwé ofúla, ətəhá əkvu é teblí asún ání Bulu lópwá mu ənó. Ətəhá əkvu tetálí bí ənjeá itsú Bulu wá pú móá itsú ənjə laláhe wá. Ətəhá əkvu teblí əblí bámbá, əkvu é tonú mó ası. ¹¹ Əjəs Wankihé amu nkule tóbwé íní fée, oteye atokiehé ánfi há əhagyíøha alia odeklé.

Əpasua Amu Igyi Nyankpvs-a-oyi Əkvle

¹² Nyankpvs-a-oyi iwi ató itsə, táme mó fée lóbwé nyankpvs amu. Alı kén igyi Kristo é ní. Mu əpasua

ámv gyí mū nyankpusa-oyí ámu ni. ¹³ Anito akv anigyí Yudafó, akv Griikifó, akv nkpbábi ntéé adíhié, támē bəpv Əjé Wankihé amv bó ani féé asú wá Kristo əyolúv kvlé amvtó, Bulu lópv Əjé ámu kén núná ani féé.

¹⁴ Támē mégyí toku kvlé lóbwé nyankpusa-oyí ámu, mboún iwi ató ətsan-ətsan. ¹⁵ Ní yabi əblí əbée, “Mma nyankpusa-oyí ámu iwi, tsúfē megyí ibi ngyi” á, ilosuná ání megyí nyankpusa-oyí ámu iwi ató ogyi? ¹⁶ Ní isv é əblí əbée, “Mma nyankpusa-oyí ámu iwi, tsúfē megyí nsíbi ngyi” á, ilosuná ání megyí nyankpusa-oyí ámu iwi ató ogyi? ¹⁷ Ní nsíbi nkvlé gyí nyankpusa-oyí ámu féé á, nkálí əbóbwé obónu asón? Ntée ní isv nkvlé gyí nyankpusa-oyí ámu féé á, nkálí əbóhó ató afú? ¹⁸ Támē Bulu lópv iwi ató tsətsəətsə bwé nyankpusa-oyí ámu, ələpv kugyíkv yi ətínéá odeklé. ¹⁹ Ní iwi ntobi ámu igyi toku kvlé a, nkálí nyankpusa-oyí ámu əbóbwé? ²⁰ Iwi ntobi ámu itsə mū, támē mū féé lóbwé nyankpusa-oyí amv ni.

²¹ Mú sv nsíbi méetalí bláa ibi əbée, “Fuma labi há mí!” ekékéeké. Nwun é méetalí bláa yabi əbée, “Fuma labi há mí!” ²² Ní akı a, iwi ató ámuú anidékú aniaa ələpən amv iwi téhian ni. ²³ Mú ámuú anidékúá obú ıma mósú ámu anitobú dvn ni. Ətíné ámuú anitamakléá ahá bvwúun amv é anitəpó ató tin ni. ²⁴ Támē anitamapú ató tin ani iwi ntobi ámuú ibv akíle amv. Bulu lóbwé ani iwi ató ámu ali, ménı abóbu mū ámuú ıma numnyam amv, ki mósú wankláán. ²⁵ Fówun ıkvləbwé bétsiá amútó, ménı gyəpi okpítá bına a, bına é lakpítá gyəpi. ²⁶ Ní nyankpusa-oyí ámu iwi təkv dé əsin wúun a, nyankpusa-oyí ámu féé towun mū. Ní bekánfú mójtó

ku é á, ansí tegyi nyankpusa amu.

27 Yoo, ayó nkápá. Kristo ɔyulúv kule amu mlí fée mligyí. Mligyí mu əpasua ámu ni. Mlito okugyíékv gyí mu nyankpusa-oyí ámu iwi tékv. **28** Bulu léhihíe íni fée wá mu əpasua ámvtó. Gyankpapu, sumbí ayopú. Nyaoasi, Bulu ənósú atóipú, saasi, ató asunápú. Mú əma a, ofúla abwepú. Amú bvbv ilotsá túmi, bvale agyípú, ahande pú əblú bambá ablípú. **29** Amú fée gyí sumbí ayopú? Ekekeké! Amú fée gyí Bulu ənósú atóipú, ntéé ató asunápú, ntéé ofúla abwepú? Iméeba móvtó ali! **30** Amú fée bv ilotsá atokiehé? Amú fée téblí əblú bambá, ntéé amú fée tetálí nú əblú bambá ámu asi? **31** Mlibo mbódí amlidunka atokiehé ámvtó móvá idehián dvn.

Nélasúná mlí əkpa ání idvn íni tsia móvtó.

13

ɔdwε

1 Ní ntetálí blí anyánkpósa pú Bulu-abopu əblú fée, támē ntamadwé mí aba á, ngyi fē əkan ntéé gbémgbélín ání bvde mó da, idelín kóklókóó. **2** Ní mbv Bulu ənó asónblí, Bulu asvn ŋaínhé bı pú hogyi kpənkəntiá ntetálí püpulí abv, támē mma mí bá iwi ədwé á, mómu mma labi kuku. **3** Ní nəpú mí ató fée kíé ahiánfó, nəpú mí iwi há mbée bwáa mí ogyá, támē mma mí bá iwi ədwé á, mma labi há əhaa.

4 Ahá ədwepú tenyá ikvn, əbv awitole. Əma olu, ətamaká ənótó, ətamatsú iwi. **5** Otobú ató, əma ənsípe. Ətamakósí nyá əbló, ətamahə asvn wá iwito. **6** Ətamatsúlá asukpan, ənəkwali otobuo. **7** Otenyá klvn há tógyító, ətəhə asúnsú gyi. Mu ansí tedínká asúnsú, ototomi é.

8 Ọdwε mū ịtamatá, támε Bulu ənó asónblí bómə ənó. Əblú bámbá blí bέka itin, asónbı é ibέba bətsvn. **9** Tsúfέ anumókónyá bí tógyítá tá, anumókónyá blí Bulu ənó asón é yi. **10** Támε əŋétó atokiehέ ánfı fée ıməfvn. Ní múa ləfvn yi ibá á, ínı fée bófwı.

11 Igyi fē ínı. Bréá ngyi kebi á, nətɔí fē kebi. Mí atɔ bwəhé pú mí asvn susuhé fée ləbwε fē kebi. Támε séi ánfı nadan a, nasí nyebitɔ bwəhé ámu fée bwε. **12** Séi á, anidé ató kú fulaa fē ogýásitɔ anidé mū kú. Bré iku bέba a, abówun mū wankláán. Séi á, anı atóbi məfvn. Əma a, abέba bəbı mū fē alia Bulu yin anı.

13 Ənəkwali a, atoku asa ánfı obétsiá ní. Hógyi, əkpakú pú ədwε, támε ədwε dvn mū fée.

14

Əŋe Wankihé Atokiehέ Bámbá

1 Mlídunka ədwε əkpa, amlídunka əŋétó atokiehέ é. Múa ıdvn a, Bulu ənó asónblí. **2** Tsúfέ ní əkv dέ əblú bambá blí á, megyí anyánkpósa ədebláa, Bulu ədebláa. Əhaa tamanú mū ası, tsúfέ mu əŋé dέ asvn ɳaínhέ blí. **3** Támε əhá ání əde Bulu ənó asón blí mū á, ahá ədebláa, ədepvbúa amú abvdan hógyitɔ. Ədepvwá amú əwvnlí, ədepvlví amú ıklvn é. **4** Əhá ání əde əblú bambá blí nkvlə tényá əwvnlí Bulusúmtó. Támε əhá ání əde Bulu ənó asón blí mū təwá əpasua ámu əwvnlí.

5 Teki ndekléá mlı fée mléblí əblú bambá, támε ní mlidé Bulu ənó asón blí á, ibv mı alé dvn. Tsúfέ Bulu ənósú ətəípó dvn əblú bambá əblípó. Nkétı ní əblú bambá əblípó ámu tetálí lé mū ası, ménı əpasua ámu bénya təkv tsú mótó. **6** Mí apió, ní naba mlı wá séi bəblí əblú bambá kv, mmelə mū ası á, labi məməv

ibówa há mlí? Táme ní neblí asón, nehá mlébí asón, ntéé neblí asón lesúnahé ku, ntéé neblí Bulu ḡonó asón ku, ntéé súná mlí atá á, ibówa labí há mlí dvñ.

⁷ Mlipyukí itóá fedá mó itotsúlá, fé ikwe, eténte ntéé ḡkpé aná. Ní fvmeda mó itsula wankláán á, butamanú mó así. ⁸ Ní klunsi ḡdapú mébí dá mó á, ḡhaa tamanú mó así, dídá atá yó isá. ⁹ Alí kén ní mlidé ḡblí ání ḡhaa mēdé móntó nu blí á, mlidétoí wá afútó ní. ¹⁰ ḡblí tsətsəətsə bv oyító. Kugyíku iləfvn, ibv mó ablípú anulé. ¹¹ Táme ní ḡkv dé ḡblí ku blí, mí é mmédé móntó nu á, ntamanú mv así, mv é etamanú mí así. ¹² Mó sv iníá mlíhié mlidé ḡhe Wankíhé atokiehé ámu dunká á, mlíkvli móá ibówa ḡpasua ámu ḡwvnlní.

¹³ Iní sv ḡhá ání etebli ḡblí bámbá ḡkvli Bulu mó asinu, méní ḡbetalí le mó así súná mó anupó. ¹⁴ Tsúfē ní ndepu ḡblí bámbá bó mpái á, mí ḡjé dé mó bo, táme mmédé asón ání ndebli así nu. ¹⁵ Nkálí mée nóbwe? Nóbó mpái ḡjétó bré kvto, pú mí agywün é bó mó bré bámbátó. Alí kén nówá ilv ḡjétó, pú mí agywün wá mó bré kvto é ní. ¹⁶ Tsúfē ní füde Bulu kanfv ḡjétó pé á, nkálí ibóbwé ḡhá ání emedé mó así nu ḡbetsa fú? Nkálí bëtsa fó Bulu ipán da ní buemedé asón ání füdeblí así nu? ¹⁷ Fialí füde Bulu ipán da wankláán, táme itamawá fó bá ḡwvnlní.

¹⁸ Nedá Bulu ipán ání ntéblí ḡblí bambá dvñ mlito okugyíku. ¹⁹ Táme ní afia a, ntekleá néblí asón anu pé ání ḡhagyíha obónu mó así, ibóbwá amú é dvñ ání néblí asón mpím-dú (10,000) ḡblí bámbátó ání ḡhaa mónu mó así.

²⁰ Mí apíó, mlumábwé agywün fé nyebí. Mlubwé iwi fé kebi-bəbwé lakpanbwetó, táme mlugywün fé ahande. ²¹ Bəwanlín wá Bulu asón ámvtó bëe,

“Nótóí tsvn afəósú, bébláa mí ahá əblú bambá.

Mú ó á, mí ahá bvmóonu mí əməe.” Anı Wíe
léblú.

²² Inı sv əblú bambá blí igyi osúna há əmátófø,
megyí ahógyipu. Bulu ənó asún blí é igyi osúna há
ahógyipu, megyi əmátófø.

²³ Ní əpasua ámu ifia, əhagyíha dέ əblú bambá
blí, əha bambá pú əmátyín bəbá mlítø á, bvméəblí
bεε, mlı nwun layíntá? ²⁴ Támę ní mlı fée mlidé
Bulu ənó asún blí, əmátófø ntéé ahá ání bvtamanú
mótá bəbá mlítø á, amú onutó bøyø asún ámvø, nú
iwiásı ání babwé lakpan. ²⁵ Ibéha amú klvntø asún
bélun əwan, béda akpawunu, kánfø Bulu bεε, “Lélé,
Bulu bv mlítø.”

Əpasua Ámvø Nhlhié

²⁶ Mí apíó, ní mləbá befia Bulu osúmkpá, mlítø
əkv təwá llv, əkv tosúná ató, əkv towun ató, əkv teblí
əblú bámbá, əkv é tonú mó ası á, bvbwée mó püwa
əpasua ámu əwvnln. ²⁷ Ní akv béblí əblú bámbá
á, bvbwée ahá abanyó. Ní bvtso kvráá á, abasá.
Bvbli mó ikvle-kvle, ménı əkv əbélé mó ası. ²⁸ Ní əhaa
má oflakpa iñvá əbélé mó ası mó á, bvkpá ənó bun,
amúa amú Bulu abvtøi nklobítø. ²⁹ Bulu ənósú atəípø
abanyó ntéé abasá bvtøi, atráhe abøyø amú asún
blihé amvtø. ³⁰ Támę ní Bulu əlé ató súná əkvá otsie
oflakpa iñv á, Bulu ənósú atəípø ámu osii tóí, əhá
ámu əblí tóá alawun. ³¹ Ml fée mlétalí blí Bulu ənó
asún ámu ikvle-kvle, ménı ml fée mlósuán təkv tsú
mótá pówá iwi əwvnln. ³² Bulu ənósú atəípø amú
bunyáa túmi ənjé ámúv iđe amú kpa amúsú, ménı
bótøi há amú aba əkpa. ³³ Tsúfø Bulu asón lolwií,
omegyí basabasa.

34 Ní əpasua ámu ifia a, atsi bvbwéé díin. Buma əkpa tóí. Bubá iwiásí fé alia Mose Mbla léblí.
35 Ní budekléá bónu asvankvtó á, bvfíté amú akúlu wóyítá, tsufé ibu péliá ətsi əbótóí ofiakpa.

36 Mlilahogyi mliaa, mli wá Bulu asón ámu ilotsuá así? Ntée mli nkule látsó mu nu? **37** Ní əku dékúi ání Bulu ənású ətəípú mvgyi, ntée əbu Əjétó atokiehé ku á, iwaní mu ání ani Wie onutó mbla ígyi ndewanlín sisí mli. **38** Ní əmohá asón ánfi á, mli é mlumáhó mu asón.

39 Mí apíó, íni su mlipri ání mléblí Bulu ənó asón, támē mlumábláa əhaa mliaa, əmáblí əblíi bambá.
40 Mlibwe tógyító dinka mu əkpasu wankláán, ifun.

15

Kristo Kvsú tsú Afúlítə

1 Mí apíó, séi á, nkáin mli asvn wankláán ámúv neda mu əkan súná mli, mlilohá mósú gyí, mli hógyi ilí mósú ámu. **2** Asón ánfi əbéha mli nkpa ání itamatá, ní lélé mlilohá mósú gyí ni. Támē ní mlekíná mósú hogyi mó á, mli hógyi labwé kpaal!

3 Tsúfél asón ání ihié dehián bəpvhá mí nəpvba mlí ígyi. Mogyí, Kristo lóbowu anı lakpan su, fé alia Bulu asvn wanlínhé amu léblí. **4** Bopulá mu, Bulu lókvsvá mu tsú afúlítə eke sáásí fé alia Bulu asvn wanlínhé amu iléblí. **5** Əlele iwi əwan súná Petro. Mu əma a, əlele iwi əwan súná sumbí ayəpú dúanyə ámu fée. **6** Íni əma a, əlele iwi əwan súná mu abúopu tsatsəatsəá bvdvñ ahá lafanu (500) ətsawvle. Amútó akv bawú, támē ədvduə bvtaráa bvtsie nkpa. **7** Əlele iwi əwan súná Yakobo é. Əma a, əlele iwi əwan súná sumbí ayəpú ámu fée.

8 Itráhe-tráhe a, əlele iwi əwan súná mí onutó ánfí nesin əma ba anfi. **9** Tsúfé mígyí sumbí ayəpú ámutó əkusu ni. Teki mməfən ání béti mí sumbí əyəpú kóráá, tsúfé nedinká Bulu əpasua ámuvsu. **10** Támē Bulu awitəle sú nde namlí ali. Mu awitəle amu iməbwə kpaali. Tsúfé nayó agyúmá dvn amútó okugyíøku. Támē megyí mí əwvnlin nəpuyá mó. Mu awitəle amu dé mí kpa. **11** Inı su ni mülétrá da asún ámu əkan o, amó o, móá idehián gyí mlilahə aní asún ámuvsu gyi.

Anı Kvı́ Tsú Afúlítə

12 Ní anitedá Bulu asón ámu əkan aniaa, Bulu lókvı́súa Kristo tsú afúlítə á, ntogyi sú mlitə akv mó bęe, awupó bvmókvı́súa tsú afúlítə? **13** Ní awupó bvmókvı́súa mó á, idesuná ání Bulu mókvı́súa Kristo é. **14** Ní Kristo mókvı́súa tsú afúlítə á, tekı anı asvn wankláán amu əkanda igyi kpaali. Mlı mósú hogyi é igyi kpaali. **15** Ní Bulu tamakúsúa awupó mó á, mórmó afunu anidéwa tın Bulu ənó, bli aniaa alakúsúa Kristo tsú afúlítə. Ní ətamakúsúa awupó á, mórmó asón ánfí ıma mütó. **16** Ní əmókvı́súa amó mó á, mórmó əmókvı́súa Kristo é ni. **17** Ní əmókvı́súa Kristo a, mórmó kpaali mlilahə mu gyi. Idesuná ání mlilasin lakpantə. **18** Mómó itráá desuná ání Kristo ahógyipvá bawú é bafwí. **19** Ní əyí ánfítə nkpa nkulesú anı ansídın Kristosu mó á, mórmó anı ilá bu nwé dvn əhagyíøha.

20 Támē ənokwaliá ıda gyí, Bulu lakúsúa Kristo tsú afúlítə. Kristo labwé ahá ání Bulu əbókvı́sátə ogyankpapu. **21** Ali ámúú lowu léba tsvn nyankpusasv ámu a, ali kén kvı́ tsú afúlítə é iléba tsvn nyankpusasv ni. **22** Tsúfé ali ámúú ahá bvtowú amúa Adam ıkvlebwə su ámu a, ali kén amúa Kristo

ikvlebwé su amú féeé bénya nkpa ní. ²³ Támε anítə okugyíøku bu mu bré. Kristo Bulu légyankpá kúsúa tsu afúlitø. Ní Kristo oyínkí bá a, mu é əbókvusúa mu ahá fée. ²⁴ Mú əma a, Kristo obégyi ənjétø túmi laláhε, iwigeyí pú túmiá idε ɔyísú gyí féesú asa ɔyí əbómo ənó. Mó əma a, obéyinkía iwigeyí ámu wá aní Sí Bulu ibitø. ²⁵ Tsúfε ilehián ání Kristo obégyi iwie kpéfvn bréá alagyí mu alupó féesú, pú mu ayabi tsá amúsú. ²⁶ Olupó tráhε ání əbéhi gyí lowu. ²⁷ Tsúfε Bulu asún wanlínhé amu ıleblí əbée, “Bulu lópu tógyító wá mu asi.” Iní imosuná ání Bulu bu Kristo asi. ²⁸ Ní Kristo ogyi tógyítósú tá á, əbópv iwi wá Bulu asi. Muléha mu túmi dínká tógyítósú, fówun Bulu é obégyi tógyítóá ibu ətínegyiøtinésú.

²⁹ Ní Bulu móøkusúa awupó á, ntogyi sú ahá buðe asú bø há ahá ání bawú? Ntogyi sú bέha bóbø amú asú há amú? ³⁰ Ntéeé ntogyi sú aní mu abópv aní nkpa pléí brégyíbré? ³¹ Mí apíó, nekásε, ntefia alowusu ekekegyíøke! Igyi tóá ntəpótsú iwi ání mlia aní Wíe Kristo Yesu mlilabwé ikvle. ³² Mú su kpaalı nəkø Efesofaá bugyi fé mbwíkítá-atø? Ní Bulu móøkusúa awupó mó a, “Mómú mlıha agyi, awı, anu, tsúfε øke sesebre anılawú.” Fé alıá bøwanlín wá Bulu asún ámuø.

³³ Mlímáha ahá ání bvtéblí asón ánfı odu abvmlı mlı! Tsúfε ahande bεε, “Mba laláhε gyí teyíntá øha.” ³⁴ Mlilabwé agywıun wankláán, amlısı lakpan bwε. Tsúfε mlítø akv bvtépí bvmeyín Bulu. Ndε asún ánfı wanlín sisí mlı púsúpa mlı.

Oyuluvá Abópvkúsú Tsú Afúlitø

³⁵ Okv əbéfité əbée, “Nkálı Bulu əbókvusúa awupó? Oyuluvá məmə bópvkúsú?” ³⁶ Oha mimláhε! Bi ání

ní fodú ató-abí á, itəpló asa itəkwε. ³⁷ Megyí itóbí ámúú fəpwá əsvlútə ámu gyí əbán amúú itədan amu. ³⁸ Bulu təhá mu əyulúv pəpwε ání mu onutó odekclé. Ətehá ató-abí kugyíkv mu əyulúv ətsan.

³⁹ Alı ámúú ató-abí ətsan-ətsan bóv inu ámu a, alí tógyító əyulúv igyi ətsan ní. Anyánkpúsa, mbwi, mbubwi pú ntsutso aye féeétó okugyíkv əyulúv ətsan.

⁴⁰ Əsúsú-ató bu inu, əsvlúsú-ató é bu inu. Mú fée ibu əyulúv ətsan-ətsan. Əsúsú klé numnyam ətsan, əsvlúsú klé é numnyam ətsan. ⁴¹ Owí numnyam igyi ətsan há ətsra. Ətsra klé é igyi ətsan há ntsrakpabi. Ətsrakpabi kugyíkv ná ətsan, mó numnyam é ina ətsan há mu bá.

⁴² Alı ibóbwε bréá Bulu əbókvúa awupú ní. Anı əsvlúsú-əyulúv anfí itowú, pló ánfi ibátsuń ətsan há muá Bulu əbókvúa tsu afúlítə, tsúfē mó mu imóowu ekekeeké. ⁴³ Anı əyulúv anfí təpən bréá bopúlá mu, támē ní Bulu əkvúa mó á, itenyá əwvnlin, wá numnyam. ⁴⁴ Əsvlúsú-əyulúv igyi séi, támē ní Bulu əkvúa mó á, ibóbwε ənjétá əyulúv. Tsúfē alı ámúú əsvlúsú-əyulúv bu inu ámu á, alí ənjétó klé é bu inu ní. ⁴⁵ Bulu asvn wanlínhé amu lébláa anı əbée, “Adam gyankpapu amu lóbwε əkiankpapu.” Támē Adam tráhe, ogyi Kristo amu mó gyí Əjéá ətehá nkpa. ⁴⁶ Əsvlúsú-əyulúv anitegyankpá nyá asa anitebenya ənjétó klé. ⁴⁷ Əsvlútə-ısı Bulu lópwε nyankpusa gyankpapu, ogyi Adam amu. Kristo, amúú obuo amu mó otsú əsúsú. ⁴⁸ Nyankpusa okugyíkv bu əsvlúsú-əyulúv fé Adam, támē anı əsúsú-əyulúv mó bóbwε fé Kristo klé. ⁴⁹ Alı ámúú anigyi fé əsvlúsú Adam amu a, alı kén abóbwε fé Kristo amúú otsú əsúsú ámu é ekekú ní.

50 Apíó, tóá ndeblí gyí, anı ɔyvlúv anfí igyi ɔyvlúv múa obugya anfí iméenya ogyíkpá Bulu iwíegyí ámvtó. Tóá iteyíntá iméetalí nyá ogyíkpá tóá itamayíntató.

51 Táme mlíyaa asu amlinu asvn ḥaínhé kvá Bulu lalé súná mí. Ḫbée, megyí anı fée obówu, táme anı fée ɔyvlúv bétse. **52** Ní əkpε tráhe ifólí pé á, anı fée abétse ətsawule pé. Bulu əbókvusúa awupú ámu. Amó ɔyvlúv iméetrá yintá, əbétse anı nkpa atsiápó é fée. **53** Tsúfē ilehián ání Bulu əbétse anı ɔyvlúv anfí itowú pló ánfi, há anı ɔyvlúv itamawú, itamapló. **54** Ní ibrá mútó ání Bulu latse tóá itowú, bwé mó tóá itamawú, tóá itapló é lábwé tóá itamapló á, inó Bulu asvn wanlínhé anfí ibréba mútó ní. Ḫbée, “Batú lowu ası plíplíplíplí. Isvgyí onutó laba.”

55 Bulu asvn wanlínhé ku é léblí əbée, “Oo lowu, nkónu fú əkpε bv?

Nkónu fú isvgyí bv?”

56 Lakpan igyi əkpε ání itomó, Mose mbla ámu é itehá lakpan túmi. **57** Nkálí kóráá abókvukv da Bulu ipán? Mvláhá anulatsvn anı Wíe Yesu Kristosv gyi asu.

58 Mó sv apíó adwepó, mlılıu kíñkíñkín, mlímákpunkí. Mlisi mlı iwi fée ha Bulu agyómá brégyibré, tsúfē mlíyin ání mlı gyumagyihé móobwé kpaali.

16

Itswitswi Ha Yerusalem Ahiánfö

1 Itswitswi ha Bulu ahá ání bvbv Yerusalem asvn ámu é á, mlibwé mó fée alı ámuv nébláa əpasua ámuv bvbv Galatia əmáttó mbée bvbwéé mó ámu. **2** Əhagyíoha əkíi mu kóba alia otenyá onó, əle ku yai

Kwasiedagyíkwasienda. Mlumágyo mliaa mbá asa amlitswitswi mó. ³ Ní nebá á, nówanlín nwulú há ahá ání mli onutó mléle mliaa, bvpvú ató ámu ya Yerusalemfó ámu, pólé amú súná amú. ⁴ Ní ibu aléá nýo á, mómu bóbua mli yó.

Paulo Okpatu Nhíhié

⁵ Ní nökvsú tsú Makedonia a, néba mli wá, tsúfé ndekléá nótson inu asa néba. ⁶ Fíalí nétsiá mli wá kpalobi. Fíalí kúráá nétsiá inu nyankpvu móva atsalí bré ámu fée, fówun mlásí mí əkpa nayó ətínegyítinéá nýo. ⁷ Séi mó á, mmedékléá néba beka tsón mli wá keke. Ní Bulu lótsulá á, nétsiá mli wá kpalobi.

⁸ Támé nétsiá Efeso nfí kpéfvn Pentekoste eke ámu. ⁹ Tsúfé əkpa kpənkpənti lafinkí há mí ání nýo agyómá ání ibówa labi. Ibu mótsá mí alupú tsotsətsə bvbv nfí mó.

¹⁰ Ní Timoteo owié mli wá á, mlumáha ifú ikita mu, tsúfé aní Wíe agyómá ámu kén ədeyó fée mí. ¹¹ Mlumáha əhaa əki mu ansító kótikótí. Mlisi mu əkpa wankláán oyinki bətu mí, tsúfé ntsie ngyo móva aní apió atráhe amu.

¹² Aní píó Apolo asón ámu a, nalíí mvsu mbéé, obúo apíó ámu ba mli wá, támé omedékléá əbéba séi. Ní onyá əkpa á, əbéba.

Asón Tráhe

¹³ Mlida iwísv, amlílu kínkíínkín mli hógyító. Mlawa klvn, amlawa iwí əwvnlin. ¹⁴ Mlipv ədwé bwé mli tógyító.

¹⁵ Mí apíó, mluyin ání Stefana móva mó wóyító ahá gyí agyankpapvá bədamlí klvntó Akaia nsántó. Basí iwí há, bvdé Bulu ahá ámu súm. ¹⁶ Nokókóli

mli, mliba iwiásı ha amúa ahá ání béba betsiá amútó, bópu nsi yó agyómá ámu.

17 Ansí lagyi mí ání Stefana mua Fortunato pú Akaiko baba mí wá. Tsúfē bvde mli əbwækpá bwé.

18 Bawá mí ateto-ɔnlun wankláán, fē alı ámúú bəwa mli ámu. Mlibu ahá ánfi odu.

19 ɔpasua ámúú ibu Asia amu fée bvde mli tsiá ha. Akwila mua Priska pú ɔpasua ámúú ibu amú wóyító amu é bəhá mli tsiá wankláán anı Wíe idátó. **20** Apió aba ámu fée bəhá mli itsiá gyágyaágya.

Mlilata aba puta Kristotə.

21 Mí Paulo onutó lapú mí ibi wanlín ínı, ndepuhá mli tsiá.

22 Ní ɔku tamadwé anı Wíe Yesu a, ilwí dın mvsu!
Marana-ta! (Mó ası gyí, “Anı Wíe, ba!”)

23 Anı Wíe Yesu Kristo ogyií mli bvalę.

24 Anıa anı Wíe Kristo Yesu ıkulébwę su ntchíé dwé mli fée. Amen!

**Bulu ntam pɔpwɛ; Nkonya
New Testament in Nkonya (GH:nko:Nkonya)**

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nkonya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Nkonya

nko

Ghana

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Nkonya

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

xxxvii

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

01b09958-fa53-51d1-aae0-88c7e9302503